

[Erik Eriksen.]

først og fremmest det praktiske erhvervsliv i sine forskellige forgreninger er med, er noget, der i høj grad interesserer mig.

Det er vel gået andre, som det er gået mig; jeg har ved samtaler med folk i alle kredse fået et stærkt indtryk af, at forårets forhandlinger, som vi jo alle på en måde har været indblandet i, opfattes ganske enkelt som en gang galimatias. Sagen er jo nemlig den, at når alle har fået nogenlunde lige meget, er vi ikke lige vidt, nej, så er vi faktisk en hel del dårligere stillet, for vor konkurrenceevne er blevet ringere. Vi har bl. a. fået vanskeligere ved at sælge vore varer i udlandet. Det er naturligvis en stærk forenkling, når jeg siger, at alle har fået nogenlunde lige meget. Det er jo ikke tilfældet; der var adskillige eksportinteresser, som ingenting fik. Det samme er tilfældet f. eks. med de fleste selvpensionister. Disse grupper har ingenting fået til at betale den regning med, som alle sidder og venter på.

Jeg finder det derfor meget vigtigt, at man allerede nu overvejer, hvilken politik der skal føres, hvis det viser sig, at vor økonomi er ved at blive overbelastet, og jeg vil her gerne sige rent ud, at jeg ikke tror meget på, at en ny omgang skatter eller en enkelt form for omsætningsskat er tilstrækkelig eller formålstjenlig. Vi har haft så mange kriseforlig efter den gamle recept, at tilliden til denne form for hestekur kan være på et meget lille sted. Jeg tror, den høje regering må regne med, i hvert fald tænke, at den næste form for kriselovgivning bør være adskilligt mere konstruktiv.

Den højtærede finansminister har jo på en måde allerede bebudet finanspolitiske foranstaltninger, ja, har på en måde bebudet en almindelig omsætningsskat til afbalancering af de indtægtsstigninger, befolkningen har opnået. Det kan tyde på, at ministeren ikke længere har nok i Lord Keynes' teori og har slået sig på von Justus. Denne udmærkede nationaløkonom fik Johan Hartvig Ernst Bernstorff som bekendt indkaldt her til landet allerede for et par hundrede år siden. Denne udmærkede mand docerede, at det var skadeligt i et land, at skatterne var lave, thi kun høje skatter tvang befolkningen til at arbejde og anstrenge sig; at skatterne knugede og tryk-

kede den arbejdende befolkning, var kun et gode, thi derved blev almuen tvunget til at være flittig og holde sig rolig. Det synes jo næsten at være denne gamle og enkle teori, som finansministeren har slået sig på i kraft af sin egenskab af finansminister.

Vi fra vor side mener, at vi må gå en anden vej. Den konstruktive politik, jeg tænker på, må lægge stor vægt på begrænsning af de offentlige udgifter. Den må ramme produktionen og investeringerne mindst muligt. Det er min opfattelse, at diskontoforhøjelsen kunne være undgået, hvis regeringen havde foreslået nye og væsentligt forbedrede opsparingsbegunstigelser, og hvis vi havde haft en virkelig samordning af vor økonomiske politik. Der er vel allerede nu enighed om, at den direkte personbeskatning ikke kan bære større byrder, end der allerede hviler på den. Ja, vi er vel endda mange, der finder, at vi snarest muligt må finde vej for en omlægning af den samlede skattebyrde, således at den i mindre grad kommer til at hvile på de penge, der tjenes, end på de penge, der gives ud. Kun en sådan skattereform kan lægge grunden til en ny og kraftig opgang i produktion og levefod; men misforstå mig ikke — jeg gentager, at jeg langt fra er sikker på, at en almindelig omsætningsafgift er ønskelig eller formålstjenlig i den nuværende situation.

En af grundskavankerne i vor økonomiske struktur er vel, at arbejdsmarkedets parter nu i årevis har optrådt, som om deres forhandlinger var uden direkte indvirkning på det øvrige samfund. Sådan var det måske for 2-3 menneskealdrer siden, men sådan er det ikke længere. Årene siden krigen med kriselovgivning efter næsten hver ny overenskomst viser jo dette med al ønskelig tydelighed, og da andre samfundsgrupper ikke har kunnet få indflydelse på forhandlingsresultatet, har de ad forskellige veje søgt at opretholde status quo. Med de stadig flere og stærkere organisationer er vi nu faktisk kommet i den situation, at alle holder hinanden i skak. Heri har vi vel en meget væsentlig årsag til den økonomiske stagnation, som har fulgt os i de fleste af efterkrigsårene. Jeg tror nemlig ikke, at vi i for høj grad kan interessere os for fremskridtstakten i vor produktion,